

SWITRAPPORT GODKÄND 100506
Ole KL.

Projektnummer (ifylles av ESF-rådet)	Namn på projekt
	Mångkulturell Kvinnovation

• **Sammanfattning** (max två A4-sidor)

Beskriv kortfattat projektidé och resultat.

Genom projektet ska förståelsen av begreppet sysselsättning vidgas till att även innefatta försörjning genom eget företagande. Deltagarna ska få hjälp och stöd att gå från idé om företagande till start av eget företag, detta genom utbildning och handledning av erfarna projektledare och coacher som stöd under den första inledande fasen. Projektdeltagarna ska tillsammans driva ett övningsföretag för att därmed kunna omsätta den teoretiska kunskapen från utbildningarna i praktisk verksamhet.

Ett företag, kooperativt eller enskilt, ska ha startas med verksamhet i Andersbergs Centrum vid projekttidens slut och initiativ till ett professionellt mångkulturellt affärsnätverk ska ha tagits.

Projektets målgrupp är kvinnor och män som står utanför den ordinarie arbetsmarknaden, företrädesvis personer med invandrabakgrund. Projektet ska ha ett särskilt fokus på kvinnors företagande och möjlighet till försörjning genom eget företagande.

Projektet ägs av Coompanion Halland och en styrgrupp ska följa verksamheten och vara en resurs för projektets genomförande.

Projektet har haft 33 deltagare och 21 av dessa har haft önskemål och ambitioner om att starta egna företag. 87% av deltagarna har invandrabakgrund och 67% är kvinnor. Vi har haft deltagare från 19 olika länder.

Deltagarna har fått utbildning kring eget företagande både av projektledarna och externa konsulter, drivit övningsföretaget, fått individuell coaching och deltagit i studiebesök.

Utfall av projektet:

- 5 deltagare har startat eget företag
- 6 deltagare har gått till jobb eller praktik
- 12 deltagare har gått till studier
- 5 deltagare söker jobb
- 3 deltagare annat/vet ej

En återträff för deltagarna kommer att ske under maj 2010 i syfte att starta ett formellt nätverk för i första hand de deltagare som har startat företag. Även andra intresserade kan bjudas in till nätverket.

Projektet har arbetat med att synliggöra sitt arbete genom medier och hemsidor, genom styrgruppen och genom en avslutningskonferens under januari 2010.

- **Projektets resultat**

Redogör kortfattat för det problem som projektet avsåg att fokusera kring. Vilken påverkan och genomslag åstadkom projektet? Tyngdpunkten i redovisningen bör ligga på de resultat och förslag till goda lösningar som projektet kommit fram till.

Projektet syftade till att med hjälp av bl.a. utbildningsinsatser, individuell coaching, "entreprenörskapsträning" och studiebesök ge bättre förutsättningar för personer som står långt från arbetsmarknaden att försörja sig genom eget företagande. Problemet som vi avsåg att fokusera kring var den höga arbetslösheten som fanns bland framför allt personer med invandrabakgrund i östra stadsdelarna i Halmstad. Vi ville att projektet skulle bidra till att uppmärksamma det egna företagandet som en väg till sysselsättning, som komplement till andra insatser som görs för att öka personernas anställningsbarhet. Vi ville lägga särskilt fokus på kvinnor och kvinnors företagande och genom projektet stötta kvinnliga entreprenörer som kan bli förebilder för andra kvinnor.

Den påverkan vi har uppnått ligger på två plan. Dels för de deltagare som har varit med, dels för de samverkansparter som har funnits med runt projektet eller som genom informationstillfällen har fått del av projektets erfarenheter. Vi tror att projektet har bidragit till att synliggöra möjligheten till försörjning genom eget företagande för målgruppen och även synliggjort behovet av förstärkt och mera långsiktig rådgivning för personer som har en längre startsträcka på vägen mot eget företag.

För deltagarnas räkning kommer en första återträff att äga rum under maj 2010 där kommer då att finnas möjlighet att mer formellt bilda ett nätverk. Även andra företagare med invandrabakgrund som Coompanion har kommit i kontakt med efter projektets slut har kommit i kontakt med projektdeltagare som har startat företag.

Två personer har under januari och februari 2010 påbörjat verksamheter i projektets lokaler på Andersberg. Inledningsvis som anställda, men med

förhoppningar om att så småningom öppna eget.

Därutöver är resultatet följande:

Totalt har 66 % av deltagarna (21 personer) önskemål och ambitioner om att starta och driva eget företag. Övriga 35 % eller 12 personer har inga egna affärsambitioner. Många av deltagarna har affärserfarenheter från tidigare, ifrån sina hemländer eller från andra länder där de har bott. En del har haft konkreta idéer som de undersökt förutsättningarna för under projekttiden medan andra hade mindre tydliga affärsidéer. Olyckligtvis sammanföll projekttiden med den världsomspännande ekonomiska krisen. Av de 21 deltagarna med affärsambitioner har merparten kommit en lång väg mot beslutet att starta eget eller inte. 16 deltagare har valt att i nuläget inte starta eget, en del efter utarbetning av affärsplan och marknadsundersökningar andra i sin tur utifrån det ekonomiska läget eller de egna personliga förutsättningarna. Här spelar bristande kunskaper i det svenska språket in, men även andra omständigheter så som omfattningen av det administrativa arbetet och svårigheten att hitta lämpliga lokaler samt svårigheten att få låna pengar till starten. Flera av deltagarna jobbar på att förverkliga sina drömmar om egen verksamhet, det är i skrivande stund osäkert vad utgången av detta blir. Flera av dessa har valt att studera vidare eller har fått praktik eller jobb.

Vid projektets slut har 5 personer startat egen verksamhet, vilket är 24 % av deltagarna med företagsambitioner. Av de 35 % eller 12 personer som inte har haft planer på eget företagande har merparten gått vidare till studier.

- **Syfte och mål med projektet**

Redogör för projektets avsedda resultat/slutmål och eventuella delmål. Vad uppnådde ni i förhållande till era mål då projektet startade? Redogör dels med kvantitativa mått, dels kvalitativt i form av text erhållna kunskaper och ändrade attityder och/eller beteende. Vilket lärande åstadkom i projektet såväl internt som externt? Redogör för orsaken till avvikelser jämfört med projektansökan.

Enligt ansökningen till ESF är målet att bidra till att boende i Halmstads östra stadsdelar (kvinnor och män) ska gå från idé till företagande genom utbildning och handledning, antingen enskilt eller i form av kooperativ företagande. 10 personer/termin ska fullfölja starta eget utbildning. 10 personer har blivit/är på väg att bli nya företagare vid projekttidens slut. Ett företag, kooperativt eller enskilt, har startat och bedriver verksamhet i Andersbergs Centrum vid projekttidens slut

och initiativ till ett professionellt mångkulturellt affärsnätverk har tagits.

Totalt har vi haft 33 deltagare i projektet, och ytterligare tre som enbart var med ett antal dagar och sedan av olika skäl valde att lämna projektet. Vår målsättning var att 40 personer skulle delta i projektet. De kvantitativa måtten redovisas i övrigt i föregående "ruta".

Alla moment inom projektet har syftat till lärande kring eget företagande, både genom utbildningar, studiebesök och övningsföretaget. Vi har även arbetat med individanpassade planer och individuellt stöd, både via projektledarna och extern coach. Deltagarna har fått lära sig om företagandets förutsättningar i Sverige och vi har arbetat mycket med att repetitioner.

Vi hade ambitionen att genomföra en utbildningscykel under varje termin, vilket inte har fungerat. Deltagarantalet har varit ojämnt och vi har haft deltagare som har varit deltid i projektet och deltid på SFI så vi har därför glesat ut utbildningstillfällena jämfört med planen. För att kompensera detta har vi istället jobbat mer med deltagarnas individuella planer och affärsplaner och fått individanpassa lärandet mer än vad vi hade räknat med när vi skrev ansökan.

En positiv bieffekt av projektet vad gäller lärande, som vi inte hade räknat med, var språkinläringen. Genom att alla har varit hänvisade till att enbart kommunicera på svenska har detta varit ett stort plus för många deltagare där man har fått öva språket aktivt dagligen.

För Coompanions egen del har projektet tillfört ny och viktig kunskap om hur man bättre kan förmedla kunskap om eget företagande till målgruppen. Vi har fått sätta luppen över både vårt eget och andra rådgivningsorganisationers informationsmaterial och arbetssätt. Detta har varit ett viktigt lärande för oss som gör att vi kan förbättra vår service till målgruppen.

- **Arbetssätt**

Vad var den huvudsakliga arbetssättet? Beskriv kortfattat vilka metoder och/eller utbildningar som användes. Beskriv eventuellt nya metoder eller materiel som tagits fram i projektet.

Ett individuellt och kooperativ perspektiv är utgångspunkten för projektets arbetsmetod och genomförande.

Projektet gemensamma nämnare är övningsföretaget där det är deltagarna som

beslutar inriktningen för företaget samt startar upp och driver verksamheten. Genom hela projektet betonas samtidigt ett individuellt perspektiv. Konkret innebär detta att deltagarna tillsammans med projektledare utformar en egen utvecklingsplan där de aktivt och i egen takt arbetar med den egna affärsidén. Parallellt arbetar de också med de teoretiska delarna i form av gemensam utbildning och studiebesök. Hela tiden varvas dessa två processer med praktiskt arbete i övningsföretaget. Ett lösningsbaserat lärande är grunden för projektets olika delar.

Att lära av varandra kom ganska snart att bli ett stående inslag i projektet. Och där jobbade projektledarna aktivt med ett inkluderade synsätt där allas olikheter blev till en gemensam tillgång.

- **Deltagande aktörer i projektet**

Redogör för vilka aktörer (organisationer företag myndigheter) som ingick i projektet, samt vad de konkret bidrog med, både vad gäller ekonomiska resurser och övrigt.

Redovisa eventuellt arbete i styrgrupp och/eller referensgruppen och dess eventuella sammansättning. Hur har projektgruppen fungerat? Hur har styrgruppen och/eller referensgrupp fungerat?

Projektet har genomförts av Coompanion Halland. Andra deltagande aktörer har varit HFAB (Halmstad allmännyttiga bostadsbolag), Halmstad kommun, Falkenbergs Kommun samt Laholms kommun. HFAB har upplåtit lokal för verksamheten och kommunerna har placerat deltagare i projektet. Detta har även utgjort del av projektets medfinansiering.

Länsstyrelsen Halland har stöttat projektet ekonomiskt genom medel ur insatsområdet "Kvinnors företagande"

Projektet har även haft en styrgrupp som redan fanns med under projektets idéfas och som har varit delaktiga när ansökan skrevs och processades. Projektet hade därmed en god förankring hos samarbetsparterna redan före projektstart.

Styrgruppen har bestått av representanter från Coompanion, HFAB, AME Halmstad, Region Halland, Halmstad Näringslivs AB och Nyföretagarcentrum. Under arbetets gång har vi även haft täta kontakter med SFI-handläggare och en person från SFI har även varit deltagare på styrgruppens möten. Styrgruppen har följt projektet och tagit aktiv del av både resultat och lämnat tips och feedback till projektledarna. Personer ut styrgruppen har även varit anlitade som föreläsare och

resurspersoner för projektets deltagare.

- **Jämställdhetsintegrering**

Redogör för hur ni arbetat med jämställdhetsintegrering i ert projekt ev. avvikelser utifrån projektplan, utmaningar etc.

Projektet har haft en mycket tydligt jämställdhetsintegreringsprofil! Att ge människor med helt olika bakgrunder, kulturellt som socialt och utbildningsmässigt, möjlighet att lära sig om företagande i ett nytt land har varit förutsättningen för projektet. 67 % av deltagare har varit kvinnor och 87 % har varit invandrare med allt från få månader till flera år i Sverige.

Ett inkluderande mångkulturellt arbetssätt har satt sin prägel på hela projektet. Samarbetet mellan de olika deltagarna har projekt jobbat extra mycket med, målet har varit att skapa ett inkluderande arbetssätt som öppnar upp och bjuder in andra människor.

Deltagarna har haft sina rötter i Syd och Mellanamerika, Asien, Mellanöstern, Balkan såväl som övriga Europa. Följande länder har varit representerade i projektet: Brasilien, Nicaragua, Spanien, Tyskland, Österrike, Pakistan, Syrien, Armenien, Iran, Irak, Libanon, Thailand, Kina, Bosnien, Kosovo, Rumänien, Bulgarien, Finland samt Sverige. Med sina kulturspecifika kunskaper har alla deltagarna på ett föredömligt sätt bidragit till att skapa en atmosfär av respekt och förståelse för den enskildas rätt att välja sin egen väg i livet.

Dessa bakomliggande faktorer hos deltagarna har projektledarna aktivt låtit genomsyra alla delar i projektet, från hur man gör affärer i olika kulturer till hur man ser på kvinnliga företagare och hur man löser exempelvis finansieringen vid start av företag. Ett exempel på hur jämställdhetsfrågan mellan deltagare med annan etnicitet har beaktats. Många berikande samtal har lett till att alla har fått inblick och större förståelse för varandras olikheter. Med detta välkommande arbetssätt är det vår bestämda uppfattning att attityder och ömsesidigt förtroende bland deltagarna har lett till att engagemang och kompetens har utvecklas positivt. Flera av deltagarna har stöttat varandra föredömligt och även efter avslutat deltagande i projektet har flera fortfarande kontakt med varandra.

Intresset för bildande av ett specifikt nätverk, såsom det finns beskrivet i projektansökningen, har varit begränsat under projekttiden. I april/maj 2010 är planerat en återträff med tanken att initiera detta nätverk. En del av deltagarna har dock närmast sig redan existerade nätverk och andra organisationer, t ex företagarna.

I stället för en intagning höst och vår har projektet tagit emot deltagarna i takt med att intresse och behov har funnits, det har varit möjligt genom stor flexibilitet hos alla i projektet och genom individuellt utformade mål för den enskilda. Det har varit en stor tillgång för projektet att alla inte är i fas med varandra, det har i stället blivit till en sporre och inspiration för de som inte har hunnit så långt i sin process.

- **Tillgänglighet för personer med funktionshinder**

Redogör för hur projektet arbetat för att förverkliga visionerna vad gäller tillgänglighet i projekt ev. avvikelser utifrån projektplan, utmaningar etc.

Projektets samarbetspartner HFAB, Halmstad lokala bostadsbolag bidrog med lokaler på Andersberg. De fysiska förutsättningarna för ett projekt där alla oberoende av ev. kroppsligt funktionshinder bedömdes vara uppfyllda. Vid besök av ESF handläggare i november 2009 påpekades att toalettutrymmet var för trångt. Handikappanpassad toalett fanns tillgänglig i en intilliggande lokal. Projektet har genom hela projektiden aktivt jobbat för att inkludera alla, och utifrån en bredare definition av funktionshinder än enbart fysiska funktionshinder har projektet tagit emot personer med olika former av psykiska besvär/funktionshinder.

Kriterier för genomförandet

De viktigaste dimensionerna i socialfondsprojekt är att se till individens kompetens och möjligheter, att lyckas. Att engagera berörda personer och att kunna påverka och få genomslag för resultaten. I det nationella socialfondsprogrammet finns fyra kriterier för genomförandet av programmet. Kriterierna syftar till att säkerställa att programmet ger ett mervärde till Lissabonstrategins inriktning på ökad tillväxt och sysselsättning. Samtliga projekt ska uppfylla minst ett av dessa kriterier. Ett eller flera av kriterierna skall ingå i de regionalt formulerade prioriteringar som utarbetas i samband med regionala utlysningar. **Besvara frågan/or utifrån de kriterie/er som ert projekt utgår från.**

- **Främja lärande miljöer**

I Socialfondsprogrammet kapitel 2:5 1 så beskrivs lärande miljöer utifrån följande:

Programmet skall främja lärande miljöer genom att stimulera till kompetensutveckling med utgångspunkt i den enskildes utvecklingsbehov, oavsett om personen är företagare eller anställd, chef eller medarbetare, och koppla denna till

verksamhetens mål. Kompetensutveckling bidrar till att individen bättre kan möta framtida omställningar på arbetsplatsen och öka sin anställningsbarhet totalt sett. För att lärande miljöer skall kunna utvecklas krävs ytterligare kunskaper om hur lärandet förändras i det moderna arbetslivet, vad som sker i övergångarna mellan studier och arbetsliv, hur det informella lärandet i vardagen och på arbetsplatsen kan tas till vara, och hur vi kan skapa förutsättningar för alla till lärande och därmed bättre möjligheter att etablera sig i arbetslivet. Samverkan för utveckling av lärande miljöer kan engagera t.ex. aktörer såsom utbildningsväsende, arbetsmarknadsmyndigheter, arbetsmarknadens parter och arbetsgivare och social ekonomi.

Ni har i förekommande fall beskrivit hur ni tänkt jobba med detta kriterium i er ansökan: Beskriv era insatser för att uppfylla ambitionerna i ansökan.

- **Främja innovativ verksamhet**

Socialfondsprogrammet kapitel 2:5:2 ger följande definition av hur programmet förhåller sig till kriteriet främja innovativ verksamhet:

Inom ramen för vart och ett av de operativa strukturfondsprogrammen skall särskild uppmärksamhet ägnas åt att främja innovativ verksamhet¹. Detta innebär möjligheter att pröva alternativa sätt att investera i humankapital.

Nya projekt kan utgå från resultat i tidigare genomförda socialfondsprojekt och integrera tidigare med framgång prövade metoder, i syfte att vidareutveckla dessa. Detta kan ske t.ex. genom att metoder används i större skala eller att målgruppen förändras.

I bilaga 4 utvecklas begreppet ytterligare genom att bl. a. ge följande definition "Lösningar som idag inte erbjuds eller är etablerade i befintliga system och strukturer"

Ni har i förekommande fall beskrivit hur ni tänkt jobba med detta kriterium i ansökan: Beskriv era insatser för att uppfylla ambitionerna i ansökan.

Genom övningsföretagets roll i genomförandet av projektet fick deltagarna praktisk möjlighet att snabbt omsätta de teoretiska kunskaper som ingick i utbildningsdelarna. Detta var utvecklande både för den enskilde och för projektets

¹Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1081/2006 om Europeiska socialfonden, artikel 3.5.

framskridande, då vi raskt fick ett kvitto på om de teorier som gick igenom var omsättningsbara eller om deltagarna såg den praktiska nyttan av de teoretiska kunskaperna. En erfarenhet från vår mångkulturella grupp som projektet bestod av var, att vi i Sverige har ett mycket teoretiskt förhållningssätt till lärande om företagande.

Genom projektet fick deltagarna en god möjlighet att testa sina förutsättningar för att bli självförsörjande genom eget företagande. "learning by doing" var uppskattat av deltagarna och blev ett viktigt verktyg till individuell utveckling, i det att alla fick möjlighet att i egen takt omsätta sina nya kunskaper. Behövde man mer tid för att förstå de teoretiska delarna kunde det coachande arbetssättet som vi hade snabbt erbjuda det. Detta innebar även att de som snabbt tillgodogjorde sig nya kunskaper inte bromsades utan kunde arbeta vidare med den individuella affärsplanen.

- **Främja samverkan**

I Socialfondsprogrammet kapitel 2.5.3 beskrivs kriteriet främja samverkan enligt följande;

Samverkan, förankring av idéer och lösningar samt strategisk planering för att åstadkomma genomslag för det innovativa arbetet är viktiga element i strävandena att säkerställa ett mervärde i programmet. Medverkande aktörer måste vara tydliga både med sitt syfte att medverka och sina åtaganden inom projektet, och med hur de avser att gå vidare med framkomna resultat för att möjliggöra tillämpning i större omfattning.

Ni har i förekommande fall beskrivet hur ni tänkt jobba med detta kriterium i er ansökan. Beskriv utifrån ansökan era insatser för att uppfylla ambitionerna i ansökan.

Redan under förarbetet inför projektet påbörjades samverkan mellan ett antal olika aktörer (se under avsnittet om deltagande aktörer) som samtliga hade intresse av att både stärka målgruppens möjligheter till egen försörjning men även för möjligheten till en positiv utveckling av Halmstads östra stadsdelar. Det som inleddes med en liten idé om ett mångkulturellt bageri på Andersberg växte successivt fram till att bli ansökan för projektet "Mångkulturell Kvinnovation" där medel ansöktes både från Länsstyrelsen och Svenska ESF-rådet. Samverkansparterna har bidragit aktivt under hela projektperioden och har även genom sina kontakter bidragit till resultatspridning. Den slutkonferens som hölls i januari har också varit ett viktigt moment för att föra resultaten vidare. Under konferensen deltog projektledare och projektdeltagare i en "paneldebatt" om resultat, metoder och framgångsfaktorer och en dialog om framtida insatser och samarbeten inleddes med konferensdeltagarna.

Våra slutsatser i efterhand är att man skulle kunna nå bättre resultat för att få vår målgrupp att bli självförsörjande genom mer gemensam planering och samverkan. T.ex en närmare samverkan mellan arbetsmarknadsenheter, AF, SFI-undervisning, rådgivningsverksamheter och representanter från näringslivet (dessa är dessvärre sällan representerade i sammanhanget).

- **Främja strategiskt påverkansarbete**

Socialfondsprogrammet definierar kriteriet i kapitel 2.5.4 på följande sätt;

Möjligheterna att få till stånd förändring och skapa genomslag för framkomna resultat gagnas av en strategisk ansats där aktörerna i ett projekt redan i det förberedande stadiet av projektet fokuserar på vilken kunskap som efterfrågas och vilka kontakter som behövs för ett effektivt genomförande. Detta är betydelsefullt både för att få önskad uppmärksamhet från målgrupperna och för att involvera dem i det kommande arbetet. Först efter en sådan kunskaps- och kontaktinventering bör planering och genomförande följa.

Ni har i förekommande fall beskrivet hur ni tänkt jobba med detta kriterium i er ansökan. Beskriv hur ni jobbat för att uppfylla ambitionerna vad gäller kriteriet.

Vi har aktivt involverat de samverkansaktörer som har funnits i projektet både under löpande arbete och som del av resultatspridningen i samband med slutkonferensen. Vi har även uppvaktat landshövdingen och fått redogöra för projektet på länsstyrelsen för landshövding och integrationsansvarig. Coompanions egen styrelse har förtroendevalda från länets samtliga kommuner som löpande har fått information om verksamheten i projektet och även deltagit i spridningsarbetet.

Regionala Prioriteringar

- Redogör för eventuella regionala prioriteringar som ni arbetat med.

Entreprenörskap är ett prioriterat område i Hallands regionala tillväxtprogram och vårt projekt ligger i linje med denna prioritering, liksom inriktningen att stärka kvinnors företagande.

- **Strategiskt påverkansarbete**

Redogör för hur ni arbetat med strategiskt påverkansarbete. Vilka personer/organisationer har ni riktat er till? Hur kan projektets idéer och erfarenheter omsättas i annan verksamhet? Vilka ytterligare insatser för påverkansarbetet skulle behövas? Vad mer skulle kunna göras? Vem bör göra det?

Projektledarna har jobbat aktivt på att sprida information om projektet. Projektets samverkansparter har även bidragit till spridning av projektets tankar genom sina nätverk. Information om projektet på olika språk har därutöver funnits uppsatta på fönstren i lokalen. Vi har fått uppmärksamhet via media genom reportage/inslag i följande medier.

- Hallands Posten
- Hallands Nyheter
- Intervju med deltagare och projektledare i Radio Halland
- SVT inslag ifrån lokalen där projektledare och deltagare beskrev projektet,
- En av deltagarna får en artikel i Hallands Affärer
- En av deltagarna medverkar vid Bomässan Halmstad
- TV4 Halland gör reportage och intervjuer med två deltagare och projektledare
- Via information på Länsstyrelsen och Coompanions hemsidor.

Projektet kontaktades även av Coompanion Jönköping vid ett flertal gånger för information om hur vi har lagt upp arbetet.

I januari anordnade projektet en slutkonferens för att belysa både projektets egna resultat, men även för att föra en dialog om målgruppens förutsättningar för eget företagande i Sverige och hur vi olika aktörer i Hallands län kan vara en resurs för målgruppen. Det var viktigt för oss att både Region Halland och Länsstyrelsen var representerade på konferensen, då dessa är viktiga aktörer för integrationsarbete och de har möjlighet att sprida erfarenheterna från vårt projekt vidare. Dessutom har dessa en central roll i det regionala tillväxtarbetet, där målgruppen behov behöver synliggöras. Det har även varit viktigt för oss att dela med oss av våra erfarenheter till andra företagsstödjande organisationer, som liksom vi, möter målgruppen i vår ordinarie rådgivning.

Givetvis behövs mer påverkansarbete och resurser för att "vår" målgrupp i större utsträckning ska kunna gå från bidragsberoende till eget företagande. Vi vet att Region Halland arbetar aktivt för att synliggöra detta och de är en viktig aktör som kan driva frågan.

- **Extern utvärdering**

Redogör för hur den externa utvärderaren (om det är aktuellt) konkret bidragit i projekt-arbetet. Vilket stöd har det varit för projektledningen och hela projektet.

Extern utvärderare har anlitats från Högskolan i Halmstad. Utvärderaren har följt projektet både genom att delta på styrgruppens möten, besök i projektlokalen samt enskilda träffar med deltagarna. Utvärderarens roll har varit att följa projektet men inte att påverka. Extern utvärdering har bifogats vid slutrekvisitionen.

- **Egenutvärdering**

Redogör för hur ni arbetat med att utvärdera ert arbete. Vilket stöd har det varit för projektledningen och hela projektet.

Vi har löpande analyserat projektets status, både vad gäller aktiviteter och deltagarnas förutsättningar. Detta har gjorts både vid interna arbetsplatsmöten och planeringsdagar hos Coompanion Halland, men även tillsammans med projektets styrgrupp. Projektledarna har även haft kontinuerliga kontakter med deltagarnas handläggare. Deltagarna har tillsammans med projektledarna arbetat fram individuella utvecklingsplaner som sedan har följts upp och analyserats. Vi har inte lyckats genomföra så många utbildningscykler som vi från början hade planerat. Anledningen till detta är bl.a. att aktiviteter har tagit längre tid än förväntat då språket av och till har varit en bromsande faktor. Vi har arbetat mycket med repetitioner och lagt stor vikt vid att alla ska ha förstått informationer och utbildningar. Dessa faktorer har vi diskuterat mycket i förhållande till vår projektplan, men har samtidigt känt att vi har behövt anpassa projektet till den verklighet och de deltagarförutsättningar som har funnits.

- **Sammanfattande bedömning**

Vad gick bra och varför? Vad gick mindre bra och varför? Vilka tips skulle Du vilja delge framtida projekt?

Projektet har riktat sig till en målgrupp som i många fall står långt från den ordinarie arbetsmarknaden och flera av våra deltagare har haft begränsade kunskaper i svenska språket. Detta har lett till att vi, av och till, har fått begränsa tempot på framförallt utbildningsmomenten och till viss del har detta även berott på att det har varit svårare att rekrytera deltagare än vad vi hade räknat med. I förhållande till projektplanen har detta varit mindre bra. Vi anser att ett absolut måste för att lyckas i den här typen av projekt är att

projektledarna har gedigen kunskap och förståelse för hur det är att arbeta i och tillsammans med en mångkulturell grupp och att verksamheten anpassas efter rådande förutsättningar. Detta tycker vi har varit en av vårt projekts stora styrkor.

Tips; man behöver lägga stor vikt vid förankringen hos de aktörer som rekryterar/finansierar deltagare till projektet. Vi hade täta kontakter med Arbetsmarknadsenheten i Halmstad redan när projektet var i sin linda kring deras uppfattning av personer som skulle vara lämpliga deltagare och även vilket antal personer som skulle kunna vara aktuella. Deras bild då var att det fanns så många aktuella personer så att dessa skulle fylla antalet platser i projektet. Trots detta hade vi inledningsvis svårt att få tillräckligt många deltagare och fick efter en tid göra en ändring i projektet för att även kunna erbjuda personer från Falkenberg och Laholm plats i projektet.

Vårt tips till andra projekt som arbetar med målgruppen är; Ge det tid, prata och repetera mycket så att alla förstår, även de som inte är så hemma i svenska språket. Ge utrymme för både små och stora frågor. Vägen mot såväl eget företagande som anställning går genom språkkunskaper, trygghet och förståelse av det svenska samhället. Var flexibel och anpassa tempo och utbildningsmoment till den verklighet som projektet och dess deltagare befinner sig i. Respektera människors olikheter och se det som en möjlighet istället för ett hinder!

- **Kontaktpersoner**

Vilka personer kan den som är intresserad av ytterligare information kontakta?

Kajsa Vik eller Rie Boulund